

“Wetenschappers zijn eigenlijk heel gewone mensen”

De Jonge Akademie on Wheels

Ook dit voorjaar zullen er in het kader van De Jonge Akademie on Wheels weer acht bussen naar verschillende middelbare scholen gaan om daar een dag vol wetenschap te verzorgen. Onderzoeker Mirjam Leunissen vertelt over haar ervaringen van vorig jaar. *Marieke de Boer*

128

“Gebruikt DNA als nano-lijm om nieuwe materialen te maken.” Dat stond er op het ‘rugnummer’ van Mirjam Leunissen tijdens de vorige editie van De Jonge Akademie on Wheels. Leunissen, die de groep Supramolecular Interactions leidt bij FOM-instituut AMOLF, was toen nog geen lid van De Jonge Akademie (zie kader), maar ging al wel mee naar een school in Grou.

Gele schoolbus

Na een prijsvraag waar scholen op kunnen inzenden worden er acht winnaars bepaald. Zij winnen een bus vol wetenschappers. “Dat is ook echt letterlijk een bus vol wetenschappers”, vertelt Leunissen. “Wij verzamelen op het station waar een gele Amerikaanse schoolbus voor ons klaar staat. Vervolgens worden we het schoolplein opgereden en door Victoria Koblenko aangekondigd. Zij leidt de hele dag. Dat doet ze heel leuk, ze weet de kin-

deren echt enthousiast te maken. De leerlingen worden in groepjes verdeeld en er is een competitie tussen die groepen. Je merkt dat dat ze erg motiveert. Het is een heel gevarieerd programma, letterlijk elke tien minuten iets anders. Er zijn quiz-onderdelen en een race waarbij ze dingen moeten uitvoeren. Daarnaast zijn er workshops.”

Workshops

Het thema van de dag was voedsel. Leunissen begeleidde vorig jaar een workshop over het bewaren van melk. Hierbij liet ze kinderen zelf uitzoeken hoeveel bacteriën er in melk leven, maar ook vertelde ze wat over de historie. “Vroeger moest de melk direct van de koe geconsumeerd worden, tegenwoordig bewaar je het een week in de koelkast en weet je bijna niet eens meer dat het van de koe komt.” Alle onderzoekers mogen zelf invulling geven aan hun workshop. “Dat is in het begin even wennen want je hebt geen idee wat voor reacties je krijgt. Maar na één of twee groepjes weet je wat ze leuk vinden om te horen. Ik gebruik zelf DNA in mijn onderzoek en zodra je het daar over hebt zijn ze

De gele schoolbus. Foto: Fred Ernst.

Mirjam Leunissen. Foto: Milette Raats.

ineens heel alert. Dat kennen ze van CSI Miami.”

Wat is wetenschap

Het hoofddoel van de dag is om kinderen kennis te laten maken met wetenschap. “We vertelden bijvoorbeeld dat je als wetenschapper overal vragen bij stelt. Eén leerlinge vroeg wat je doet als je een vraag beantwoord hebt. Daarop zeiden wij enthousiast dat het antwoord meestal weer allerlei nieuwe vragen oproept. Dat leek haar juist vreselijk, wat ik een erg grappige reactie vond. Voor ons is het juist fijn om nog meer vragen te hebben, maar zij vond het niet leuk dat je nooit klaar bent.”

Zeker de moeite waard

“Het is echt een heel leuke dag, de leerlingen zijn super enthousiast. Twee jongens kwamen aan het eind van de dag op het podium naar voren om het meisje dat de prijsvraag had ingediend te bedanken voor het winnen van de dag. Ik weet niet of dat enthousiasme daarna nog doorzet en of ze docenten later ook nog lastig vallen met vragen over wetenschap. Maar je hoopt natuurlijk dat het ze een andere kijk geeft op de wetenschapper. Ze merken dat het niet alleen oude mannen zijn. Wetenschappers zijn eigenlijk heel gewone mensen.” Niet alleen de leerlingen waren en-

thousiast, ook Leunissen vond het leuk om te doen. “Het is zeker de moeite waard om een keer stil te staan bij hoe je iemand die er vrijwel niets van afweet, uitlegt wat je doet. Normaal gesproken ben je met volwassenen in gesprek die wel een idee hebben. Bij kinderen moet je wat bewuster nadenken over welke woorden je gebruikt. Dat is een heel nuttige oefening. En het is leuk om te zien dat ze enthousiast zijn.”

Meedoen?

Nog tot eind april kunnen klassen

De Jonge Akademie (on Wheels)

De Jonge Akademie (DJA) [1] is in 2005 opgericht door de Koninklijke Akademie van Wetenschappen (KNAW) en is een platform van jonge topwetenschappers met visie op wetenschap en wetenschapsbeleid. DJA organiseert activiteiten voor verschillende doelgroepen op het gebied van interdisciplinariteit, wetenschapsbeleid en wetenschap en maatschappij. De 50 leden zijn tussen de 25 en 45 jaar, werkzaam bij een Nederlandse universiteit of onderzoeksinstituut en op het moment van benoeming minder dan tien jaar geleden gepromoveerd. Het lidmaatschap is voor vijf jaar, elk jaar worden er tien nieuwe leden benoemd.

Een van de activiteiten van DJA is De Jonge Akademie on Wheels [2]. Door het meedoen aan een prijsvraag kunnen acht scholen een bus met wetenschappers winnen die een dag lang onderbouwleerlingen uitdagen om na te denken, vragen te stellen, te onderzoeken, samen te werken, te experimenteren en uit te leggen.

kans maken op een bezoek van een bus vol wetenschappers bij hen op school. Dit kan door een onderzoeksvraag te bedenken voor Expeditie Moendoes. Meer informatie hierover is te vinden op de website van De Jonge Akademie on Wheels [2].

Ook wetenschappers kunnen zich nog opgeven om mee te doen, dit kan door een e-mail te sturen naar Miranda Jansen (miranda@praktijk.nu).

Referenties

- 1 <http://dejongeakademie.nl/>.
- 2 <http://dejongeakademieonwheels.nl/>.

De leerlingen zijn onder begeleiding bezig met de workshop over het bewaren van melk. Foto: Fred Ernst.